

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Patrimoniu și turism cultural / <i>Heritage and cultural tourism</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Tehnici de ghidaj pentru turismul cultural / <i>Tour Guiding Techniques for Cultural</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	dr. Lukács József						
2.3 Titularul activităților de seminar	dr. Lukács József						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					48
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități: itinerarii pe teren					10
3.7 Total ore studiu individual	133				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite ECTS	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe însușite în cadrul disciplinelor <i>Geografia generală a turismului, Istorie culturală, Istoria artei, Istoria arhitecturii, Itinerarii arheologice, Itinerarii muzeistice, Tradiții etno-culturale, Literatura de călătorie</i>. Acestea ajută la înțelegerea temelor propuse iar masteranzii valorifică cunoștințele în exercițiile și simulările din cadrul seminariilor și a excursiilor tematice (seminariilor organizate pe teren)
4.2 de competențe	Parcurgerea graduală a temelor propuse în cadrul cursului va înlesni valorificarea aplicată a cunoștințelor dobândite anterior sau paralel în cadrul disciplinelor studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector, acces la internet (pt. hărți, imagini).
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu videoproiector, acces la internet (pt. hărți, imagini). Deplasări în plimbări tematice, exerciții de prezentări turistice .

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- stăpânirea cunoștințelor științifice fundamentale; - utilizarea performantă a gândirii critice, reflexive, speculative, și aplicative; - aplicarea tehnicilor explicativ-argumentative; - atitudine deschisă, evaluativă, inventivă, constructivă față de situațiile problematice; - abilități pentru cercetarea științifică; - cunoașterea celor mai avansate surse de informare și documentare în domeniu; - capacități de comunicare și de lucru în echipă; - capacități de proiectare și de organizare a manifestărilor profesionale; - dezvoltarea unor abilități de învățare, cercetare și ierarhizare a cunoștințelor, care să-i permită absolventului să urmeze un traseu academic și de specializare aprofundată prin doctorat; - capacitatea de a aplica, îmbina și de a transmite cunoștințele dobândite, deoarece pentru cei interesați în ocuparea unui loc de muncă în învățământ se asigură parcurgerea unui modul de pregătire pedagogică și realizarea unui stagiu de predare în disciplinele de specialitate; - capacitatea - bazată pe cunoștințele dobândite și axate atât pe aspectele istorice, economice și sociale, cât și pe cele de natură politică și culturală - de a formula analize și evaluări asupra fenomenelor din spațiul cultural; - capacitatea de a utiliza în mod critic instrumentele și metodele de cercetare și de analiză, de a folosi într-o manieră corectă conceptele istorice și de a le aplica în tratarea problemelor concrete; - capacitatea de a comunica ideile, analizele, evaluările într-o formă organizată, clară, coerentă și pertinentă, astfel încât tipul de discurs să fie accesibil atât unei audiențe specializate în domeniu, cât și unui public larg.
Competențe transversale	- capacitatea de a administra relațiile și colaborarea cu diferite comisii, agenții sau cu alte organizații și structuri instituționale românești și internaționale, cât și neguvernamentale sau private; - elemente fundamentale ale culturii și patrimoniului: istoria culturii, artă și arhitectură; situri istorice; colecții și muzee; patrimoniu imaterial; patrimoniu industrial; socio-antropologie culturală; - înțelegerea principiilor cheie în interpretarea unui sit istoric și a unei destinații culturale; - rolul muzeelor și a canalelor de (re)prezentare a culturilor; - managementul festivalurilor și a evenimentelor culturale; - integrarea autenticității culturale, a integrității și a preservării; - politicile și managementul patrimoniului cultural material și imaterial; - principii de economie a turismului și a serviciilor în turism; ecoturism și dezvoltare durabilă; agenții de turism și operatori de turism cultural; - structura, dinamica, legislația și politicile din domeniul turismului internațional și fluxurile culturale; - practica și performanțele sociale ale turiștilor; - cunoștințe fundamentale de specialitate, metode și instrumente pentru dezvoltarea și valorificarea produselor și proiectelor cultural-turistice; managementul proiectelor de dezvoltare-finanțare în domeniul patrimoniului și al turismului cultural; - statistică, cercetare-analiză, evaluare-prognoză în domeniul patrimoniului și al turismului cultural;

	- percepția culturii în ansamblu ca “un portal web interconectat” și tehnologiile informatice aplicate în domeniul patrimoniului și al turismului cultural; - înțelegerea principiilor cheie ale marketingului patrimoniului și turismului cultural: comunicare, imagine, promovare; - consultanță și expertiză în domeniul patrimoniului și a turismului cultural; - cercetare-dezvoltare în domeniul patrimoniului și al turismului cultural – studii de caz (bune practici); - dezvoltarea comunitară durabilă și inițiativele din domeniul patrimoniului și turismului cultural; - patrimoniul și turismul cultural ca mijloace ale parteneriatului și ale dialogului cultural.
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Aprofundarea unor noțiuni teoretice și abilități practice despre meseria de ghid de turism.
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea cadrului legal și instituțional pentru obținerea calificării în meseria de ghid de turism. • Cunoașterea domeniilor unde activează ghizi de turism. • Capacitatea de elaborare a unui program turistic respectiv întocmirea și redactarea unui ghid turistic. • Aprofundarea unor cunoștințe despre situații în care este nevoie de capacitatea ghidului de a rezolva diverse probleme curente.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
01. Scurt istoric al meseriei de ghid turistic. Tipuri de ghizi: - Local. - Național. - Specializat: montan, sportiv, supraveghetor, de animație.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
02. - Abilitățile generale ale unui ghid. - Calitățile necesare ale unui ghid: - Morale. - Intellectuale. - Profesionale. Codul de conduită al ghidului: - Ținută. - Comportament. - Maniere. - Patriotism. - Onestitate.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
03. - Caracteristicile unui ghid. - Munca în echipă (cu alt ghid însoțitor, cu angajații agenției, personalul hotelier, șoferi etc.). - Responsabilitățile ghidului/managerului de tur.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
04. Pregătirea unui tur: - Stabilirea itinerariului - Stabilirea obiectivelor - Documentare.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	

Starea de nervozitate a ghidului. Ce așteaptă turiștii de la ghid. Surâsul profesional.		
05. Structura discursului ghidului/cum se formulează o prezentare. - Prezentare articulată în funcție de tematică - Cronologia în prezentarea ghidului.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
06. Conținutul unei prezentări. - Stabilirea modului de prezentare în funcție de context (numărul, vârsta, cunoștințele de bază ale turiștilor, timpul avut la dispoziție etc.). - Structura unei prezentări, idei și asocieri, stabilirea temei, prezentarea, problema detaliilor în prezentare. - Vocea și vocabularul ghidului. - Poziționarea ghidului în timpul prezentării. - Captarea atenției. - Subestimarea sau supraestimarea cunoștințelor turiștilor. - Întrebările turiștilor. - Cum se răspunde la întrebări - Cum se evită anumite întrebări - Cum ajută sau deviază prezentarea ghidului întrebările turiștilor.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
07. Sarcinile specifice ghizilor - Turi de oraș - Tururi de muzee - Tururi în zone rurale - Vizitarea unor monumente speciale	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
08. Sarcinile ghidului - Înainte de tur - Preluarea grupului de turiști - Sarcinile ghidului în timpul turului - Încheierea turului și despărțirea de turiști.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
09. Situații și proceduri de urgență: - Defecțiuni, - Accident, - Situații de îmbolnăvire: - a unui/a mai multor turist/turiști - a ghidului. - Decesul unui turist.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
10. Sarcinile secundare ale ghidului: - Sarcini administrative - Sarcini organizatorice, - Asistență. Asigurările și modalitățile de plată în turism.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
11. Cadrul legislativ al desfășurării activității de ghid de turism. - Ghidul în Europa. - Caracteristicile profesiei de ghid în cadrul	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	

legislativ al Uniunii Europene.		
12. Ghidul de turism în contextul legislativ din România: - Pregătirea în meseria de ghid. - Categori de ghizi. - Ghid local. - Ghid național. - Ghid specializat. - Atestarea în meseria de ghid. - Practicarea meseriei de ghid.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactivă.	
13. Alte reglementări legislative în domeniul turismului: - Organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Turism (ANT). - Brevete și licențe de turism. - Amenajarea, omologarea și exploatarea pârtiilor de schi. - Activitățile de turism în zona litoralului. - Activitățile de turism în zona rurală.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactivă.	
14. Protecția turiștilor: Organizarea salvării și a primului ajutor pe șanduri și pe litoral (Salvamar). Prevenirea accidentelor și organizarea salvării în zone montane (Salvamont). Reglementări în comercializarea produselor alimentare în stațiunile turistice. Protecția turiștilor în structurile de primire a turiștilor. Evitarea discriminării turiștilor. Informarea asupra tarifelor în structurile de primire a turiștilor	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactivă.	

Bibliografie

- Rotar Gabriela, Câmpeanu-Sonea Eugenia, Ilieș Marin, Ilieș Gabriela, *Comunicare în turism*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2006.
- Cocean Pompei, *Patrimoniul turistic al României*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2010.
- Cocean Pompei, Vlăsceanu Gheorghe, Negoescu Bebe, *Geografia generală a turismului*. București: Meteor Press, 2005.
- Cristureanu Cristiana, Neacșu Nicolae, Băltărețu Andreea, *Turism internațional: studii de caz, legislație*. București: Oscar Print, 2002.
- Neacșu Nicolae, Băltărețu Andreea, *Turism internațional: lucrări practice, statistici, documente O.M.T., legislație, reglementări*. București: Pro Universitaria, 2006.
- Mălăescu Simona, *Cultură și civilizație: turism cultural: caiet de lucrări practice*. Cluj-Napoca: Risoprint, 2011.
- Păcurar Alexandru A., *Turism internațional*. Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2009.
- Teodorescu Camelia, *Caiet de practică - Modulul Sibiu: turism cultural*. București: Transversal, 2011.
- Teodorescu Camelia, *Turism cultural*. București: Transversal, 2009.
- Teodorescu Camelia, *Cultură, civilizație și turism*. București: Transversal, 2008.
- Talabă Ion, *Turism în Carpații Orientali*. București: Editura pentru Turism, 1991.
- Talabă Ion, Talabă Elena-Monica, Apetrei Raluca Maria, *Turism în Carpații Meridionali: cunoaștere, dezvoltare și valorificare economică*. Iași: Pim, 2011.

- HG 305/2001 privind atestarea si utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare.
- HG 631/2003 pentru modificarea si completarea HG nr. 305/2001 privind atestarea si utilizarea ghizilor de turism
- Ordinul Ministrului Transporturilor, Constructiilor si Turismului nr. 637/2004 (actualizat) pentru aprobarea Normelor metodologice privind conditiile si criteriile pentru selectionarea, scolarizarea, atestarea si utilizarea ghizilor de turism.
-

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
01. Istoria turismului în România. Ghidurile turistice. Conținut, structură, prezentare	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
02. Redactarea unui ghid turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
03. Harta. Elemente de cartografie. Folosirea hărților turistice. Ghidul montan.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
04. Documentare pentru un traseu turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
05. Grupurile de turiști. Psihologia grupului. Comportamentul turiștilor. Profile de turiști.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
06. Legislația în domeniul ghidajului turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
07. Exercițiu de prezentare: 1. fortificație medievală. Cetate de pământ: studiu de caz: Cluj-Mănăstur Cetate de piatră: studiu de caz: Bologa, Colțești, Bran, Deva. 2. Fortificație renascentistă și barocă. Studii de caz: Cluj (Cetățuia), Oradea, Alba Iulia.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
08. Exercițiu de prezentare: oraș medieval. Studii de caz: centrele istorice ale orașelor Cluj, Sibiu, Brașov, Sighișoara.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
09. Exercițiu de prezentare: construcții eclesiastice medievale: biserici în stil romanic respectiv gotic. Studii de caz: biserica Sf. Mihail – Cluj; catedrala Sf. Mihail – Alba Iulia; Biserica Neagră – Brașov.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
10. Exercițiu de prezentare: construcții eclesiastice în stil baroc. Studii de caz: biserica Sfânta Treime – Cluj; Catedrala catolică – Oradea; catedrala greco-catolică – Blaj.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
11. Exercițiu de prezentare: arhitectura bisericilor ortodoxe. Studii de caz: tipologia bisericilor mănăstirești din Bucovina; Densuși, biserici de lemn din Maramureș; Curtea de Argeș. Studii de caz: iconostase și icoane.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
12. Exercițiu de prezentare: 1. arhitectura cultului mozaic. Studii de caz: sinagogile din Cluj; Sinagogile din Praga și Budapesta. 2. Exercițiu de prezentare: arhitectura bisericilor protestante: studii de caz: bisericile protestante din Cluj.	Documentare, expunere, explicație, dezbatere	
13. Tradițiile gastronomice ale Transilvaniei.	Documentare, expunere,	

	explicație, dezbateri	
14. Exercițiu de prezentare: ghidaj într-un spațiu muzeal: studiu de caz: Muzeul de istorie al Universității Babeș-Bolyai.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
Bibliografie • Vătășianu Virgil, <i>Istoria artei feudale în Țările Române</i>. Vol. 1: <i>Arta în perioada de dezvoltare a feudalismului</i>. București: Editura Academiei, 1959. • Vătășianu Virgil, <i>Pictura murală din nordul Moldovei</i>. București : Meridiane, 1974. • Cosma Iuliu, <i>Circuit transilvănean</i>. București: Meridiane, 1967. • Crișan Ion Horațiu, <i>Itinerare arheologice transilvănene</i>. București: Editura Sport-Turism, 1982. • Buzdugan Constantin, <i>Itinerare arheologice moldovene</i>. București: Sport-Turism, 1981. • Turcu Mioara, <i>Itinerare arheologice în Muntenia</i>. București: Editura Sport-Turism, 1985. • Drăgotescu Marcel, <i>Drumuri la mănăstiri moldave: itinerare turistice nemțene</i>. București: Abeona, 1992. • Lukács József, <i>Povestea „orașului-comoară” : scurtă istorie a Clujului și a monumentelor sale</i>. Cluj-Napoca : Biblioteca Apostrof, 2009. • Orientarea în teren folosind harta și busola (și alte mijloace de orientare). http://www.carpati.org/articol/orientarea_in_teren_folosind_harta_si_busola_si_alte_mijloace_de_orientare_/1017/		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu nevoile de cunoștințe și aptitudini ale unui ghid de turism/manager de tur.

Curricula educațională este în concordanță cu programele de studii de la alte centre universitare respectiv școli de specialitate.

În realizarea programului de studii am avut în vedere opiniile formulate de ghizi turistici experimentați și de angajatori în domeniul turismului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verificarea cunoștințelor pe baza prelegerilor susținute la cursuri respectiv a bibliografiei propuse	Examen	30%
	Însușirea și utilizarea noțiunilor. Atitudinea față de disciplină. Rezultatele studiului individual.	Evaluarea activității la cursuri	20%
10.5 Seminar/laborator	Aplicarea în practică a cunoștințelor.	Prezentări de obiective turistice (activitate pe teren)	40%
	Atitudinea față de temele de studiu propuse.	Prezența la seminarii și exerciții pe teren.	10%

10.6 Standard minim de performanță

- Capacitatea de a realiza proiectul unui itinerar turistic.
- Capacitatea de a se documenta pentru un traseu/obiectiv turistic.
- Capacitatea de prezentare a unui obiectiv turistic.
- Capacitatea de a fi un ajutor eficient și valoros pentru grupurile de turiști în timpul turului sau sejurului.

Data completării

Semnătura titularului de curs
dr. LUKÁCS JÓZSEF

Semnătura titularului de seminar
dr. LUKÁCS JÓZSEF

Data avizării în departament

Semnătura Șefului de departament